

Ozadje problema

Ekstenzivna paša govedi je zelo priporočljiva za ohranjanje ali obnovo opuščenih, degradiranih travnikov. Paša ustvarja mozaik odprtega prostora v pokrajini in preprečuje širjenje gozda. Omogoča tudi izkoriščanje trave na območjih, ki niso dostopna strojem za košnjo, kot so strma pobočja, območja kjer košnja ni možna zaradi kamenja, območja z velikim deležem grmovja in lesnatih rastlin itd.

Utemeljitev

Trajno travinje zagotavlja krmo za prežvekovalce ter naj bi družbi zagotavljalo številne druge ekosistemске storitve, vključno s sekvestracijo ogljika, zaščito tal pred erozijo, čisto vodo, kulturno dediščino in podporo biotski raznovrstnosti. Paša je bistvena dejavnost na travnikih, ne le za prehrano živali, temveč tudi za ohranjanje urejene kulturne krajine, lahko pa se uporablja tudi za obnovo degradiranih habitatov. Paša lahko ohranja naravovarstvena območja v dobrem stanju in je še posebej pomembna tam, kjer je zaradi neravnih tal, strmih pobočij, vodnih teles ali drugih omejitvenih dejavnikov košnja nemogoča, težavna ali nezaželena.

Pomembno

Ekstenzivna paša z obremenitvijo, ki je običajno manjša od 0,5 GVŽ / ha, zagotavlja tradicionalno rabo pašnikov ter ohranjanje in varstvo različnih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatov.

Mehanizmi delovanja

- ✓ Gibanje govedi in drobnice pomaga pri razgradnji šote na površini tal, kar omogoča lažji vznik sadik rastlin.
- ✓ Živina, ki se pase, prav tako omogoča prenos semen po travnikih (na kopitih oz. parkljih, z dlako ali prek prebavnega trakta) ter omogoča prenos rastlinskih vrst in genotipov na večje razdalje. To ni pomembno le z vidika širjenja različnih vrst, temveč tudi z vidika povečanja produktivnosti pašnih površin ter biodiverzitete.
- ✓ Živalski iztrebki so pomemben substrat za številne vrste žuželk, kar povečuje splošno raznolikost pašnih površin in biodiverzitetno prostora.
- ✓ Električne ograje omogočajo izmenično pašo, ograjni stebri pa lahko služijo kot prostor za gnezda za različne vrste ptic.

Dobro je vedeti

- ✓ Govedo in druge rastlinojede živali se zaradi nizke stopnje obremenitve pogosto soočajo s presežki krme, zato prebirajo zelene rastline iz različnih rastlinskih vrst, botaničnih družin ali fenoloških faz.
- ✓ Znotraj vrstno bogatega travinja je več razlik zaradi različnih stopenj zrelosti posameznih vrst in zaradi razlik v prebavljivosti med posameznimi rastlinskimi vrstami.
- ✓ Na zavarovanih območjih lahko rastejo tudi strupene rastline ali rastline, ki se jim izogibamo zaradi zaščitnih mehanizmov, kot je trnje.
- ✓ Po drugi strani pa se lahko vrednost biotsko raznovrstnih pašnikov izboljša s prisotnostjo zelišč ali tistih vrst, ki vsebujejo določene metabolite, ki pomagajo zmanjšati obremenitev s paraziti.
- ✓ Zato se okolje pestrega travnika z več vrstami trav detelj in zeli smatra za vrstno bogato pokrajino, v kateri živali izbirajo rastline, ki jim ustrezajo po okusu in aromi.